

Blahušiaková, M.: *Účtovná závierka mikro účtovnej jednotky*¹

Lucia Ondrušová²

Transpozíciou Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/34 z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú sa smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS, v znení neskorších úprav (ďalej aj „smernica o účtovných závierkach“) do národnej účtovnej legislatívy Slovenskej republiky, boli s účinnosťou od 1. januára 2015 v zákone č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov zadefinované veľkostné kritériá a na základe nich tri veľkostné skupiny podnikateľských účtovných jednotiek. Jedná sa o tieto konkrétne skupiny podnikateľských účtovných jednotiek - mikro účtovná jednotka, malá účtovná jednotka a veľká účtovná jednotka - a subjekt verejného záujmu. Vydanie uvedenej smernice bolo vyústením dlhoročných snáh Európskej komisie o podporu mikro, malých a stredných podnikov v rámci hospodárskeho rastu, tvorby pracovných miest a hospodárskej a sociálnej súdržnosti a v duchu hesla „Najskôr myslieť na malých“. Malé a stredné podniky majú vďaka obrovskému podielu na tvorbe pracovných miest, pridanej hodnoty zásadný význam pre európsky podnikateľský priestor.

V máji 2021 vyšla monografia autorky Ing. Miriamy Blahušiakovej, PhD., v ktorej komplexne spracovala problematiku účtovnej závierky mikro účtovnej jednotky podľa súčasne platných národných a nadnárodných noriem. Monografia je výstupom riešenia projektu Vedeckej grantovej agentúry MŠVVaŠ SR a SAV č. 1/0121/21 (2021 – 2023) *Analýza vplyvu krízy súvisiacej s COVID-19 na finančné zdravie subjektov v Slovenskej republike*.

Hlavným cieľom monografie je komplexná komparatívna analýza vplyvu transpozície smernice o účtovných závierkach do účtovnej legislatívy v Slovenskej republike, s akcentom na účtovnú závierku mikro účtovných jednotiek.

Vecná problematika skúmaná v monografii je rozdelená do siedmich kapitol, ktoré na seba logicky nadväzujú. Spolu s úvodom, záverom a prílohami má monografia 99 strán. Každá kapitola je doplnená podrobnými schémami, tabuľkami a grafmi, ktoré ju robia prehľadnejšou a zrozumiteľnejšou.

Prvá kapitola sa venuje legislatívnym východiskám prípravy a prezentácie účtovnej závierky. V tejto kapitole autorka identifikuje a analyzuje základné legislatívne rámce v rámci národnej a nadnárodnej úpravy, ktoré tvoria teoretické východiská pre zostavovanie a prezentáciu účtovnej závierky; definuje veľkostné skupiny účtovných jednotiek a charakterizuje vo všeobecnosti účtovnú závierku v kontexte národnej i nadnárodnej legislatívy. V druhej kapitole sú definované osobitosti účtovníctva mikro účtovnej jednotky v komparácii s malou účtovnou jednotkou a veľkou účtovnou jednotkou, s akcentom na rôzne zjednodušenia a výnimky, ktoré pre mikro účtovné jednotky v porovnaní s malou a veľkou účtovnou jednotkou v oblasti vedenia účtovníctva existujú. Tretia kapitola sa venuje prvej a najdôležitejšej súčasť účtovnej závierky mikro účtovnej jednotky – súvahe, a to z hľadiska formy, štruktúry a obsahu, ako aj komparácie formy, štruktúry a obsahu so súvahou malej a veľkej účtovnej jednotky. Štvrtá kapitola sa zameriava na druhú súčasť účtovnej závierky mikro účtovnej jednotky – výkaz ziskov a strát, a to opäť z hľadiska formy, štruktúry a obsahu, ako aj komparácie formy, štruktúry a obsahu s výkazom ziskov a strát malej a veľkej účtovnej jednotky. Piata kapitola je venovaná tretej súčasť účtovnej závierky mikro účtovnej jednotky – poznámkam, z hľadiska ich obsahovej náplne a porovnania s poznámkami malej a veľkej účtovnej jednotky. Šiesta kapitola je zameraná na analýzu užitočnosti informácií prezentovaných v účtovnej závierke mikro účtovnej jednotky, účtovným zásadám, ktoré treba pri zostavovaní účtovnej závierky dodržiavať a kvalitatívnym charakteristikám, ktoré musia spĺňať informácie prezentované v účtovnej závierke, aby boli užitočné pre používateľov účtovných informácií. Samostatná podkapitola sa venuje praktickej analýze vybraných účtovných závierok mikro účtovných jednotiek z hľadiska užitočnosti informácií v nich prezentovaných

¹ Bratislava: Letra Edu, 2021, 99 s. ISBN 978-80-89962-78-5 (kniha), ISBN 978-80-89962-79-2 (online)

² Ing. Lucia Ondrušová, PhD., Katedra účtovníctva a audítorstva, Fakulta hospodárskej informatiky, Ekonomická univerzita v Bratislave, Dolnozemska cesta 1/b, 852 35 Bratislava, tel.: +421 2/672 95 761, e-mail: lucia.ondrusova@euba.sk

pre používateľov. Siedma kapitola je komparatívnou analýzou transpozície smernice o účtovných závierkach v účtovnej legislatíve Českej republiky.

Za účelom dosiahnutia relevantných výsledkov autorka aplikuje v monografii vedecké metódy skúmania, a to predovšetkým zber informácií, ich rešerš a selekciu, analýzu, vrátane komparatívnej analýzy, syntézu, indukciu a dedukciu.

Problematika účtovnej závierky mikro účtovnej jednotky je formou vedeckej monografie spracovaná v predloženej podobe v Slovenskej republike prvýkrát. Je to moderná, veľmi prehľadná publikácia, na vysokej vedeckej úrovni, v ktorej sa dôsledne používa odborná terminológia. Okruhy problémov sú objasňované teoreticky s praktickou aplikáciou teoretických poznatkov, pričom sa rešpektuje aktuálna slovenská právna úprava účtovníctva a nadnárodná úprava účtovníctva v znení účinnom k 1. 1. 2021. Vedecky najcennejšie je spracovanie komparatívnych poznatkov z oblasti účtovnej závierky z pohľadu jednotlivých veľkostných skupín účtovných jednotiek, v nadväznosti na nadnárodnú úpravu.

Monografia je určená všetkým, ktorí sa zaujímajú o oblasť účtovnej závierky s akcentom na účtovnú závierku mikro účtovnej jednotky, či už z teoretického hľadiska alebo z pohľadu používateľov informácií z účtovnej závierky v praxi.